

[illegible]

4
మొదటి పేజీలో
ఆదివాం
రాజకీయ విశ్లేషణ
DEVIL

మధుర సంగీత భక్తిరసభరిత రంగుల దీపం!
చక్రధారి
ప్రార్థనా పాటలు
ప్రార్థనా పాటలు

నో యారిం చే దక్షిణ భారత రుచికరమైన వంటకము

వడ
అక్కడ ఇన్స్టంట్ వడమిక్స్
అసలూగి చదవ్వాలి
40%
నూనె ఉదాహరణకు
అక్కడ ఇన్స్టంట్ వడమిక్స్ వడలు చేయడానికి 40% నూనె తగ్గుతుంది మరియు వడల తయారీ సులభమైనది మరియు వడల తయారీ సులభమైనది మరియు వడల తయారీ సులభమైనది

సెక్సు హాస్టల్
మనస్సును శుభ్రం చేయండి
సెక్సు హాస్టల్
మనస్సును శుభ్రం చేయండి

వైటాన్ కు
సాదించుకోవడానికి వ్యాసం!
కలెక్షన్ చేయండి
ఈ అగ్రగణ్యమైన వైటాన్
కలెక్షన్ చేయండి
ఈ అగ్రగణ్యమైన వైటాన్
కలెక్షన్ చేయండి

రాజస్థాన్ స్టేట్ లాటరీస్
మొదటి బహుమతి రు. 2800000
ఫైనల్ డ్రా 17-4-1977
24 3 77 న జరిగిన డ్రా ఫలితాలు
మొదటి బహుమతి (1) రు. 15000 B 158410
రెండవ బహుమతి (36) రు. 50 లక్షలకు పైగా

A	B	C	D	E	F
235412	182473	179145	491732	280286	574416
431097	275193	132643	177112	211541	569969
197040	267072	238901	413404	121022	247563
187330	447003	450650	191643	467002	241174
436741	210335	326621	232505	218772	462815
521173	491410	121437	424090	490082	225453

డ్రా వెళ్లక పూర్వం పోస్ట్ అండ్ టెలి గ్రామీన్.
రాజస్థాన్ లాటరీస్.

క్రీడా రంగం : బ్యాడ్మింటన్ క్వార్టర్ ఫైనల్ లో ప్రకాశ్ పదుకోనే ఓటమి

లండన్, మార్చి 26: ఆసియా కప్ బ్యాడ్మింటన్ టోర్నమెంట్ ఫైనల్ లో ప్రకాశ్ పదుకోనే ఓటమి.
ప్రకాశ్ పదుకోనే ఓటమి.
ప్రకాశ్ పదుకోనే ఓటమి.
ప్రకాశ్ పదుకోనే ఓటమి.

విజయవాడలో పటిల్ శిక్షణ
విజయవాడ, మార్చి 26: కృష్ణా జిల్లా క్రీడా మండలి వారు పటిల్ బ్యాడ్మింటన్ శిక్షణ ఇచ్చారు.
విజయవాడ, మార్చి 26: కృష్ణా జిల్లా క్రీడా మండలి వారు పటిల్ బ్యాడ్మింటన్ శిక్షణ ఇచ్చారు.

నిజాం గోల్డ్ కప్ ఫుట్ బాల్ పోటీలు
నిజాం గోల్డ్ కప్ ఫుట్ బాల్ పోటీలు.
నిజాం గోల్డ్ కప్ ఫుట్ బాల్ పోటీలు.
నిజాం గోల్డ్ కప్ ఫుట్ బాల్ పోటీలు.

బిహార్ ఎస్. ఎస్. సి. శాసనసభ్యులు
బిహార్ ఎస్. ఎస్. సి. శాసనసభ్యులు.
బిహార్ ఎస్. ఎస్. సి. శాసనసభ్యులు.
బిహార్ ఎస్. ఎస్. సి. శాసనసభ్యులు.

మొరార్జీ హయాములో పాశ్చాత్య దేశాలతో సాన్నిహిత్యం : అమెరికా ఆశాభావం

మొరార్జీ, మార్చి 26 : భారత ప్రధాని మొరార్జీ హయాములో పాశ్చాత్య దేశాలతో సాన్నిహిత్యం పెంచుకోవాలని అమెరికా ఆశాభావం.
మొరార్జీ హయాములో పాశ్చాత్య దేశాలతో సాన్నిహిత్యం పెంచుకోవాలని అమెరికా ఆశాభావం.

బోస్ నే చతుం సవరణ: రాష్ట్ర శాసన సభలో ఆనందికార తీర్మానం
బోస్ నే చతుం సవరణ: రాష్ట్ర శాసన సభలో ఆనందికార తీర్మానం.

ప జాన్స్ వ్య కాంగ్రెస్ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ చేరిక
ప జాన్స్ వ్య కాంగ్రెస్ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ చేరిక.

అందరూ నువ్వుకొర్రు విడుచుకోకొక్క
అందరూ నువ్వుకొర్రు విడుచుకోకొక్క.

అరుగుతున్నకథ
విమల
1
విమల
అరుగుతున్నకథ

భక్త నరాయణ్ అష్టకష్టాలకు సరియైన పరిష్కారం పరిశుద్ధులని పొందడానికి పరమ పవిత్రత - సత్య
భక్త నరాయణ్ అష్టకష్టాలకు సరియైన పరిష్కారం పరిశుద్ధులని పొందడానికి పరమ పవిత్రత - సత్య.

త్యరణ్
యశవీరయ్య చౌదరి
త్యరణ్
యశవీరయ్య చౌదరి

హరిజన కుటుంబాల సంక్షేమానికి సహకరించి మరి మారే గెలుపొందవచ్చు రు.15 లక్షలు
హరిజన కుటుంబాల సంక్షేమానికి సహకరించి మరి మారే గెలుపొందవచ్చు రు.15 లక్షలు.

తమిళనాడు రాష్ట్రం
తమిళనాడు రాష్ట్రం.

దేవీ భాగవతం * పి. గణపతి శాస్త్రి -

సప్తమ స్కంధము
236

అంతలోనే ఆ పరమాత్మయే స్వరూపిణి వారిపై కరుణా మృతమయమయిన దృష్టి ప్రసరించేసి "నాకలోక నివాసులారా మీరెవరికి వచ్చిన పాపములు? మీ కన్నులు విక్సిరి దుఃఖములు ఎట్లు కనపడుచున్నాయి. దీనికేమి కారణము? అయ్యో! భక్తుల కన్నులకు పరమానందాన్ని తెలుపవలసిన సమయం మీకు కలిగిందేమి? నన్నే నమ్ముకొన్న వారిపై దయగా కనక అవరణ తలపించిన ఎడల సత్యమే నేవని లోనించి మరింతగా పరమాత్మీయంగా మరణించిన జైన్లు వానిని మీరెవరు? అని ప్రశ్నించినది.

జాతికావారూతున్న ఆ పరాధిక నలుగు లాకించి వేలపు కైగారు పరమానంద పర మతంబు మరల తమ కెట్టి దీరి తేదని విశ్మ యించుకుని ఆ వల్లని తల్లి కీచరంగా విన్న విచారా.

మమ్ముల నెల్లరిది స్వయంగా కన్నతల్లి తోకట్టిబట్టిన నీ కరణుడని తేదయినా కంటా? మా నోట వివరణన్న అరితాడయ్యె గని మరేమన్నది? తాతకున్న రాక్షసుడు బ్రహ్మచేష్టలను గ్రహించిన ఎలావల్లమిక్కిరి పరించి వైమరించి, మమ్ముల నమ్మకమును వేరెత్తుచున్నాడు. శివుని కుమారాదొక్కడు తల్లికన్న వేరెక్కువ వానిని పరిచయం. అయితే ఆ ముక్కుంటే ఈ నాటికి కేవలము బ్రహ్మ వారి అయిన రీతి తప్పిపోయినట్లున్నాడు. అట్టి వానికి తమాళిడు ఎన్నటి కుర్రయింపగ దో అని మేమాంసకర పడుతున్నాము. అయ్యో! కమలాపుత్ర మేరగా మా కెవ్వరి దిక్కెన్నది కావరాదా?

ఆ విధంగా పరివరి విధానం చెప్పిస్తూ దేవతల నోరొచ్చి ఆ జగదంతిక అల్లరి వచ్చి "అమరలారా! మడియశక్తి స్వరూపిణి ఇక అవకాశంలేనే హిమగిరి పరశునికే పుత్రుల అయి జన్మించారు. మీరంతలు ఆ మంగళ మూర్తిని శ్రీశాలాపాణికించి యిదాదిగ వివాహం జరిపించ వలసినది. అటునిమ్ముల త్వరలోనే పరమేశ్వరుని కొకతనాకాదురయించి తాకానుకుని కూపుమాన వేయగలడు. అది విశిష్ట విధానం తుదయొకం కాగలదు. మరి విచారించక మీరు సెపుంతు తలచిపోవలసినది" అని అనుగ్రహించినది.

మేఘంబోలాలు అచ్చటికి విజయించేసి ఆ జగన్నాథుడేవర ప్రసంగం విని పరమానందతరుణుడయిన హిమవంతుడు ఆ లేని కట్టెదల కోసిరికట్టి నిలిచి తన కృతజ్ఞత వ్యక్తం చేయుచున్నాడు.

తల్లీ! భవనీ యామగ్రామం ప్రసరించ జేసి ఎంతటి అలృపించునూ నీవొక మహా నీయమూర్తిగా రూపొందించగలవు! నీవే వారేదు! లేక పోయిన ఎడల వట్టి స్థానికుల అని అనుగ్రహించినది.

గుండె కలగూళపాలెం

(1 ఆన పేజీ తరులయ)

వైద్యుడు తుపాకి గుండు పరికి తీశాడు గని వాంపన్నను బ్రతికించలేకపోయాడు. వాంపన్న తనం గుర్తియందే పారిపెట్టబడింది. ఆ వీర పురముని త్యాగిదరికి గుర్తుగా ఆ వాటి అంగ్ల ప్రభుత్వం సర్టిఫైడ్ మెన్ (సర్టిఫైడ్ మెన్) నకు దగ్గరగా జెంకులూరు - కర్నూలులోద్దా ప్రక్కన ఆ వీర పురముని సమాధిపై ఒక స్మారక చిహ్నమును నిర్మించి అందిల్లు అంగ్లములో ప్రాసరించారు.

"యూరోపియన్ సివిలియన్ వారినండి, హిందూ పవిత్రమైన రక్షింపబడిన, వారికే కాంబు లి, చంపబడిన గుర్రానికి వాంపన్న తనము ఇచ్చి పారిపెట్టబడినది. ఇరుడు జక్కడ పర లించి యూరోపియన్ ముక్కులు, హిందూ దేవతలముక్కులు మెప్పును పొందిన".

వాటిమండి నేటి పరకు వాంపన్న సమాధి యాగియ స్థలమై నది. ప్రస్తుతం ఈ స్మారక చిహ్నం చుట్టూ చిన్న చిన్న గుడిసెలు వెలుగుతున్నాయి. ఈ స్థలం పూర్తిగా అక్ర మించబడక ముందే పంచాయితీలోకావారు. శ్రద్ధ తీసుకుని స్మారక చిహ్నం చుట్టూకొని ఉత్సాహవహముని ఏర్పాటు చేస్తూ, పర్యాటక మార్గాలు శ్రీయోదాయము.

- బత్తుల వెంకటరామిరెడ్డి

సంఖ్య జడస్వరూపుడనయిన నే నెక్కడ? విశ్వావసుగారి ఎంబున నీ నెక్కడ? ఆహ అట్టి విద్రూహిణి నా ఇంట పుత్రులయి అవతరించబోతున్నావుగదా, ఏమి నాదాగ్ధము! ఆహ! నకం కాంక్షానం ప్రదామిని వస్తు నీ లితుడ విచ్చటికివిధంగా సార్థకులయినది గదా! ఆహ! ఇట్టి కటికరాయియిన నా కడుపున రథయామోనిది చంపిన నీవుదయి స్వచ్ఛాపుగదా! ఏమి నా పూర్వపుణ్యఫలితము! ఏం తెలవలేవారికయినా, నే కొదిజన్మ కలయినా ఇంతటి మహనీయ దాగ్ధం సంప్రాప్తించ గలరా తల్లీ! అక్కడేదాది మహనీయ క్రతువు లాచరించినవారయినా నీ స్వరూపం కనులారా నందర్పించజాలరా గదా! అట్టి నిపు నా ఇంట అవతరించి వసిపావయి పారాజయితున్నావు గదా! ఆహ! ఎంతటి విచిత్రమైందో నాది! అత్యద్భుత కరుణామయినా అన్ని కల్పవల్లీ ఆహ! మంచుకొండ అసంఖ్యాక జన్మాంత రాలలో ఎంతవరకే మహనీయ పుణ్యపుత్రు లాచరించెనో గదా! అని నిప్పింక లోకం వేరల్ల విమరించగలదు! యిదే విధంగా నిపు భక్తుల ఎడల అపార కృపాసాగర స్వరూపిణి వని బహువిధాన ప్రవృత్తిచంగల! నిపు నా నట్టింటు జన్మించి నంతలోనే మడియ పిల్లదేవతల బుధులం పూర్తిగా తీరిపోగలదు! అంతేకాదు! ప్రత్యేకించి నా పిల్ల దేవతల కోసం విధాన వేరొక పుణ్యలోకమే సృజించ గలదు! నందేహారేదు! మరి నాకొక్క పరల కలాక్షి చరణపీఠమే వేడుకుంటున్నాను. నీ విశ్వరూపం సాక్షాత్కరించజేసి, వేరొక్క అయిన రక్షి జ్ఞాన యోగా లావణియవల సినది. అందువల్ల నా జన్మ సతలం కాగల దని ఉప్పొంగిపోతున్నాను.

దేవీ విశ్వరూప వైదివము

ఆ ప్రార్థన విని పరస్మిక వికసితవదనార వింద ఆ జగదరీత్యురీ హిమవంతుని మీద కృపార్థ వీక్షణం ప్రసరించజేసి స్వకీయ విశ్వరూప వైదివం సాక్షాత్కరించజేసినది.

నగదిరాళా! అనంబు, అనంబుమయ, అనూహ్యము, విద్రూహము అయిన ఆ పర బ్రహ్మను నేనే! నేనేకాకనే సర్వవికీ కారణ భూతులారనయి అపారినయ సర్వదా విసిరిల్ల తున్నాను. ఆ పరబ్రహ్మ సూప శక్తికే మాయ అన్న నామదేయమేర్పడినది. అది సర్వనిగాని,

అసర్వనిగాని తెండు విధాలయినదని గాని అభివర్ణించనవికాక, చంద్రునికి వెన్నెం పర, అగ్నిదేవునికి వేడిమి పర, నారాయణికి తేజస్సు పర సదా స్వతస్సిద్ధమయి అంతరూ తప్పది.

మడియ శక్తితో మేలింపించినదవల్లనే నే నీ ప్రపంచానికంతటికీ దీజస్వరూపిణి నయి విసిరిల్లకునా ను. నా శక్తికే మాయ అన్న వేరొక నామదేయమున్నది. అజే తవస్సని, తవస్సని, జడమని, మరొకప్పుడేరు లతో సుప్రసిద్ధమయినది. ఈ సామంతేయ్యాన్ని ఆయా శాస్త్రాంతరే సువిశ్వాసమునయి వెలుగొందుతున్నది. అంతేగాని ఆయా వేత్త వెన్నెం స్వయంగా కల్పించినవని భ్రమించరాదు సుమార.

ఆ వాయు జీవుల వా అయింపినప్పుడు అవిద్య అన్న నామకేయంతో విలసిల్లి తున్నది. అది తనకాకేయభూతులయిన జీవులకెల్ల రికి వ్యాపారాం శలిగిస్తున్నది. యిది అవిద్యా దోషము. ఈ వ్యాపారా దోషం నుండి జీవుల నుద్ధరించి, విముక్తులమగా రూపం దించడమే స్పష్ట ప్రధాన లక్ష్యము. ఆ మాయతో ప్రతిబింబించిన పరితద్ద పర బ్రహ్మ తత్వమే స్పష్ట కంఠటికీ నివిశ్వా కాణమవుతున్నది. మాయ మమాయ కాణము. ఈ మాయదృక్పణమే వెల గొందుతున్నందువల్ల జడమవుతున్నది. జ్ఞానం పల్ల విశ్వావయంబు వశమైవుదవల్ల వివిధ అపుతన్నది.

పరబ్రహ్మ వైదివ్యం దృశ్యం కానేరదు. ఇందువల్ల దీనిని ఉడమనరాదు. ఈ పర బ్రహ్మ వైదివ్యం దృశ్యమైనామయనదేదీపం పర స్వయంప్రకాశమైనవై వేరొక దానిని ప్రకాశింపజేస్తున్నది. అంతేకాదు. శాస్త్రతత్వ వైదివ్యము - నమమి అన్న ఈ మూడవస్థలను ఇది ఒక్కటే అనవలసినయి సదా వెలుగొండు తున్నది. ఇది జ్ఞానాత్మకము. సుఖాత్మకము. పరమ ప్రేమాత్మకము అయినందువల్ల అపం దాత్మకము. నిత్యమునన్త్యము, దీనికన్న వేరై వది యావత్తు కేవలము వివిధ. ఇందువల్ల ఆ పరబ్రహ్మ సంగత పాతమయి అపరిచ్ఛిన్న మయి వెలుగొండుతున్నదవ్వమాలు విన్నప్పుడే కదా!

(న శే షం)

"స్వీ వాం" రో వారిం

హెల్ మేట్

నెలకల కిరం ఒకాడు నగరంలో కలకం. వ్యయములు రా డి కి వచ్చా అన్నట్లుంది. మూటల్లు, మూటల్లు సైకిల్లు అలరుకు బల్లి మోడంపై వెదురున్న వారిలో చాలామంది శిరస్సా గ్రామ ధరించారు. ఎవరికి లోపన డిజిట్ వారిది. ఎవ రికి సచ్చిన రంగు వారిది. కొందరికి మ్యానింగ్ కంట్ ఇన్టం. ముందు అద్దంపున్నది కొందరిది. నీరెండలో మెరపిపోతున్నది కొందరిది అలా ఎవ రికి లోపనవిచారు దరించి వెదుతూ అవి లేని వారి పల్ల సానుభూతి చూపు తున్నారు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన గడువు ముగిసింది. శిరస్సా గ్రామ లేని కొంద రిపై కేసులు బనాయించారన్న వార్తలు రావడం, అసంతోషాన్ని వారిలో అలజడి కల్గించాయి. రుకాణాలలో రద్దీ, దరం పట్టింట్లో అంతెగారడి.

అందుకే ముందుగా మేల్కొన్న వారికి మిగిలిన వారిమీద సానుభూతి వీరందరి మీద ఇరకుకు సానుభూతి. శిరస్సా గ్రామ ధరించిన వారి యిల్లుందులు అలాంటి. ఒక మంచి కొనేమి ఇది ప్రనేకపల్ల బడియని అందరూ అంటే కరిస్తారు. అదరగో మూత్రం యిల్లుం దులు అనేకం. ఒకరోజున ఒక పెద్ద హోటలముందు జనం. మామోర్తీయ మూటల్లు సైకిల్కు తగిలింది మోల్లం. లోనకు వెళ్లి వచ్చేసరికి అది మాయం ఏం చూస్తూ కూర్చున్నారా అని ఇద్దరు యువకులు హాటల్ బోయ్ పై యుద్ధం చేస్తున్నారు. దానిని లోనకు తీసుకొని వెడితే పోయేది కాదుగా ఒకాయన సర్వహృద్యంగా... టినుకు, పట్టి వెదుతూ కూడా ఎలా తీసుకొని వెళ్ళమంటారంటే, ఇద్దరు కానూ సెట్టింది ఎందుకూ? మిగతా 2-A న పేజీలో

త్రుణులు లాంకాకావో పెనుగొండందు గం శ్రీ వానీ కన్యకాపరమేశ్వరి అయిం అంద్రప్రదేశ్ మండలి ప్రసిద్ధ మూతా శ్రీ క్షేత్రం. వాని యొక్క సోదరి, ఆమె భార్యము వందవరంతులుకు సంబంధించి చెక్కిని ఇలి హానమున్నది. స్వర్గోపమము కాంమున సమూది యుని వైశ్యుడందేదాడు. అయిన సుమేధుడను బుష్టి త్వరా యొక్క మాయా ప్రధానమును గురించి తెలుసుకున్నాడు. అయినకూ మోక్ష

శ్రీ వానీ కన్యకాపరమేశ్వరి అయిం గోదావరం ముపై ఆక జుంపింది. తానే గాక స్వామి ఒక్క వంశముంకు వెందిన తన వారందరికీ మోక్షము కంకాని సంకల్పించాడు. దేవి గురించి అందుకై తనన్ను చేశాడు దేవి పరవిచ్చి అంతర్ధానమైంది. అనంతర కాంమున సమూది దుర్వాసుని కావము వంద కుము శ్రీమి గా జన్మించాడు. అతడి భార్య కానంది. వారు సంతా నము కొరకై బాన్సురాచార్యుల సహాయ ముతో పుత్రకామేష్టి నిర్వహించారు. అందు అగ్నిదేవుడిచ్చిన పాదుసము వంద కానంది ఇద్దరు దిడ్లంను కన్మది. మగదిడ్లకు విరా

విష్ణు సోదరి శ్రీవాసవీ కన్యకాపరమేశ్వరి క్షేత్రం

పాక్షుడి భానుకరణము చేశారు. అదదిడ్లకు పేరు పెట్టి సమయమున అశరీరవాణి- ఈమె పూర్వముందు విష్ణు సోదరి కుక వాని అని ప్రసిద్ధిచెందుతుంది. ఈమె యొక్క సైక్ల కన్యకగాను బ్రహ్మచారిణిగాను వర్ణింపబడినది. అందువల్ల కన్యక అని కూడా ప్రసిద్ధిచెందుతుంది అని ప్రకటించింది. అనంతర కాంంలో ఆమెయే శ్రీ వానీ కన్యకాపరమేశ్వరిగా ప్రసిద్ధిచెందినది. వాని అలింకా నుందరి. ఆమెను మోహించి యొక్క పర్యవరణా బంధంలాగై నా వివాహం చేసుకొనే నిర్ణయానికి వచ్చాడు. అతను చంద్ర వంశీకుడు. వైశ్య కావ

గమ్యుడు ఆ కాంమున వర్ణాంతర వివాహములు నింధ్యములు. కునుమ శ్రీమి కిది సమస్య అయినది. 714 గోత్రముంకు వెందిన తన బంధువర్ణమును వీరిని సంప్రదించాడు. అందు 612 గోత్రముంవారు లానూ అల్లనిగా స్వీకరించుటయే విజ్ఞతయన్నారు. 102 గోత్రముంవారు అంగీకరించలేదు. 612 గోత్రముంవారు కోపంతో వెల్లి పోయారు. 102 గోత్రముంవారు కన్యకతో సహా అగ్ని గుండమున దూకి మోక్షమును పొందారు.

అగ్నిప్రవేశ సమయమున వాని స్పష్ట

కర్త కొక విజ్ఞుని చేసింది నా రూప సంవదనం నా వంశమున వశించింది. అందువలన మా వర్ణమందు రూప సంవద నియవర్ణ. గుణమయ సత్కృతానవరాలు నిరాగ్యవరాలు, శుభలక్షణ సంఘమును మాత్రమే స్పష్టించు అని. (అందువలనే వైశ్య వర్ణమున రూపములు అరుదుగా జన్మిస్తారని కొందరి నమ్మకం) ఈ గాత జరిగిన స్థలమున శ్రీ వానీ కన్యకాపరమేశ్వరి అయిం నిర్మింపబడింది. అగ్నికావారి అయిన 102 గోత్రముం వారి స్మృత్యర్థము అయిం ప్రాంగణమున 102 స్తంభముల మంటపం నెంకోల్చ బడింది. స్తంభములపై గోత్రాది వివర ములు వెక్కబడినవి. మధ్య నగరేశ్వరస్వామి అయిం, కుడి వైపున శ్రీ వానీ అయిం, ఎడమవైపున సుమీషిసమరమర్రిని అయిం, ఈ మూడిం టికి కలిసి 102 స్తంభముల మంటము

మిగతా 2-A న పేజీలో

ఒక సవరణ

6.3.77 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆదివాం అను బుధంబోది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ త్యాగరాజు - 1798-1833 అని వున్నది. ఇది అయిన ఎవలూ మీ కాంము. అయిన జీవిత కాలము ఇది కాదు. అందువల్లనే దీనికి బ్రాహ్మణులైనారు. త్యాగరాజు జీవితకాలము సుమారు 1756-1847.

1798-1833 త్యాగరాజుకాలముగా శ్రీ ఉండవల్లివారి ఆంధ్రసాహిత్య చరిత్ర సం గ్రహము విని వున్నది. విజ్ఞాన మధ్యకాల త్యాగరాజు కాలము 1767-1847 అని ఉన్నది. త్యాగరాజు కాలము వున్నది. గా తెలియజేయించా రమీ కాలాన్ని మూలం 1798-1833 అని వెలితే తప్పలేదేమో! ఏమైనా ఇది జీవితకాలమేమో అన్న భాంధి కల్పించడం నా పితరూపి! - పులివెత్త సాంబశివరావు (గుంటూరు)

శ్రీ వానీ కన్యకాపరమేశ్వరి అయిం 102 స్తంభముల మంటపం

పదవి

(1 వ పేజీ తరువాయి)

ముందుకు వచ్చి సేకరించే ఇద్దరు.
 "గడ్డకు మీరే యూ... యూ...
 నగ్గ...
 "వచ్చే మీరే యూ... యూ...
 సురేంద్రమోహన్...
 "వాడే యూ... మీరే సుందర్
 యూ... రమణ...
 "వాడే ఆర్ యూ... యూ... కుమార్
 నెల్లూ...
 సుందర్ రావు అందరితో యూ... కం
 కరణం చేశాడు... ఇదే యూ... కు
 కుం గడ్డ... గడ్డ... లాంటి దుప్పటలు.
 అనుకున్నాడు మనస్సుతో.
 కాని ఇంకా నమమతి తనని పదివయస్సు
 నా ఉండేది. అంటూ చెప్పటంతో
 తరవాతి పులికిందేమింది. మరుసటి
 ఏదో పులికిందే అవించింది.
 మిగిలిన వాళ్ళు ఏదో మాట్లాడుతున్నారని
 భావించి పాలు సుందర్ రావుతో పాటు
 దాదా మధ్యలో పెద్ద చాలా. బూట్
 లైట్లు డూకు లైట్లతో వెలిగిపోయి
 ఇంకా, ముప్పయి కుర్చీలున్నాయి. ముందు
 భిన్నభేదికలాకలాదు. వేడికొద్దీ అర్ధ
 బృందం ఉంది.
 వక్క గదిలో డిప్యూటీ టెలిఫోన్లున్నాయి
 ఖుమ, ఖుమ నానవల కొడుకున్నాయి.
 అందరూ హాహూక్ వచ్చాక జంటలు
 జంటలుగా కుర్చీల్లో కూర్చున్నారు. సుందర్
 రావు సరిగ్గా గమనించలేదు గాని అక్కడ
 ఏంకాదు యువకులూ, సరిగ్గా అంత
 సుందర్ యువకులూ.
 "వాళ్ళలోంచి ఒక యువకుడు నాలుగవ
 వేదిక మీదికి ఎక్కాడు. హాహూక్ బట్టి
 మైక్కుల్లు. అతడు వేదిక ఎక్కాడనే అందరూ
 చప్పట్లు కొట్టారు. ఎందుకంటే అతడు
 పొయ్యి సుందర్ రావు కూడా చప్పట్లు కొట్టాడు
 అందరితో పాటు.
 "వేరే... (పెద్ద)... యూ... సుందర్
 చంద్రామూరి. వాడే పురు కొనూరి సుందర్
 చంద్ర.
 "ఇప్పుడు మనమంతా ఇక్కడ ఎందుకు
 సమావేశమై వామా మనందరికీ తెలుసు వయ
 మంతా ప్రేమ పెట్టాలం. ప్రేమ జీవితం
 ప్రేమతో జీవితం ముడి వేసుకోవాలి మనం.
 అందుకే మన ఉద్దేశం పార్టీ... అంటే
 దాని జీవితాన్ని మనం కలిపి ఒక పెద్ద
 మైక్ ప్రమాణాన్ని చేసుకునేందుకు ఇక్కడ
 చేశాం... ఇది ఒక రకంగా ప్రేమజీవితం పరి
 సమావేశం...
 "హయర్, హయర్" అంటూ ఎవరో
 ఇవగా అందరూ మళ్ళీ చప్పట్లు కొట్టారు.
 సుందర్ రావుతో అక్కడ నిమగ్నమై
 నీకీ ఎక్కువవుతోంది. వక్కనే ఉన్న వయసు
 ఇన్నితంగా ఇతడి చేతి వట్టుకునిపోయింది.
 ఇతడి వైపు చూసి చిరస్వప్న వచ్చింది.
 "ఇక ఇప్పుడు కార్యక్రమం... వక్క

అంటూ ముం జంటలుగా వేదిక పైకివచ్చి
 పదివయస్సు చేసుకోవటం ఆ తరువాత
 కిక్కిరిస్తూ అవకాశం. వక్క అంటూ
 కుమారి నమమతి, కుమారి లలిత, కుమారి
 తోట్ల, కుమారి అనితంబే లలితనంగితం
 ఆ తరువాత డిప్యూటీ అండ్ డిప్యూటీ అంటూ
 లైట్ హాట్ (డింక్).
 బేరర్ వచ్చి అందరికీ విప్పి చూడాలని
 సర్వీస్ చేశారు.
 సుందర్ రావు హాట్ (డింక్) తీసుకోవటం
 యిదే మొదటిసారి. హైదరాబాద్ వచ్చాక
 హాట్ (డింక్) అలవాటుగా అంటే
 తన దబ్బలతో ఎప్పుడూ తాగలేదు.
 (డింక్) మధ్యలో సుందర్ రావు వేదిక
 ఎక్కాడు.
 "వేరే... (పెద్ద)... యూ... మనం
 జంట జంటలుగా వచ్చి మన పార్టీని పరి
 చయం చేసుకోవాలి" అన్నాడు సుందర్.
 పదివయస్సు కార్యక్రమం మొదలైంది.
 యువతీ యువకుల జంట జంటలుగా వెళ్లి
 పదివయస్సు చెబుతున్నారు. యువకులకు
 యువతరే ఉత్సాహంగా ఉన్నారని. ఆడ పిల్లలు
 పదివయస్సు కనిపించినంత ముఖంగా ప్రయ
 వేలు సమావేశాల్లో వుండరు అక్కడ వారు
 చేసే గొంతు కట్టలేదని.
 సుందర్ రావు, వయసుతో పెరిగిపోయింది
 ఇద్దరు వేదికపక్కా. వయసుతో... ఈయన
 సుందర్ రావు ఎం ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ
 వేరే వేరే వేరే వేరే వేరే వేరే వేరే వేరే
 సుందర్ నా జీవితం పరిచయం నా
 అద్దం... యూ... డి... అన్నది
 నలికులతో ఎవరో... మేరే ఎప్పుడు?
 అనా...
 "వేరే... నా దాడి నా ఎం ఎ అయిపో
 అంటున్నారు. కాబట్టి మరో రెండు వయ
 తుంది" అన్నది వయసుతో వచ్చుతూ.
 (రాక్షసం) సమావేశం నుంచి సుందర్
 రావు రూముకు వచ్చేటప్పటికీ పదివయస్సు
 తుంది.
 వయసుతో తనూ కారూ మాదవరావు
 యింటికి చేరాక, వయసుతో బై బై చెప్పి సుందర్
 రావు లాక్స్ రూముకు బయటపెట్టాడు.
 లాక్స్ వేస్తూ అతడి మనస్సు ఏదో
 తోకతో తేలిపోతున్నట్లుంది మనస్సుతో
 (రాక్షసం) స్వల్పంగా నిద్రపోయింది.
 తనని పదివయస్సు చేస్తూ, వయసుతో వచ్చే
 మాటలు ఇంకా చెప్పతో విలక్షణమైనా
 "ఈయన సుందర్ రావు" ఎం ఎ ఎ ఎ
 ఎ. ఎ. (యువర్) వేరే వేరే వేరే వేరే
 మంత్రిగారు... ఈయన నా జీవితం పరిచయం
 కోవడం నా అద్దం... అని నగర్వంగా
 చెబుతున్నాడు.
 ఆ తరువాత అంటూ ముం కిక్కిరిస్తూ
 పాక నర్ కార్యక్రమంలో వయసుతో ఎంత
 గాడంగా తనని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు తన
 ఆమెను ముద్దు పెట్టుకోవాలి అంటూ

తనను... ఎంత ముద్దుగా ఉంది? తన బట్టి
 పులికిందేమింది. ఆ పులికిందే ఇంకా
 తగ్గలేదు...
 "వేరే ఏ బిల్డింగ్?" అన్న (డైన్)
 పిల్లలకు ఉలిక్కిపడి మనోహారం వచ్చాడు
 సుందర్ రావు.
 "అదిగో. ఆ వయసుకు మేడ దగ్గర
 అవు" అన్నాడు సుందర్ రావు. ఓ ఇంటిపై
 చూస్తూ ఇంటి ముందు ఒక అందరితో
 కారు అగడం కూడా చూశాడు నాగరాజు
 కారులా ఉండే" అని కూడా అనుకున్నాడు
 మనస్సుతో. "ఓ! ఓ! నాగరాజు కారు ఈవే
 వున్నాడు ఇక్కడ ఉంటుంది. మేడలో ఎవరి
 కోసమన్నా ఎవరో వచ్చి ఉంటారు"
 లాక్స్ వచ్చి వచ్చేమేడ ముందు అగిరి
 సుందర్ దిగి రెండు రూపాయ నోటు లాక్స్
 (డైన్) వేరే వేరే వేరే వేరే వేరే వేరే వేరే
 లాక్స్ ముందుకు సాగిపోయింది
 వచ్చి మేడకు ప్రవేశించేటప్పుడు ఎడమ
 చేయి వచ్చి చిన్న తలుపుతో పోయి నుంచి
 పైకి వెళ్ళిపోయింది. సుందర్ రావు తలుపు
 తోయి తలుపులో మునుపటి నుంచి సుందర్
 రావు అన్నాడు వినిపించాయి.
 సుందర్ రావు ఉలిక్కిపడి వెళ్ళి తిరిగి
 అందరితో కారు తలుపు తెరుచుకుని నాగరాజు
 బై లాక్స్ వచ్చాడు.
 సుందర్ రావు అక్కడ: "మీరా! ఇదే
 మీరే? ఇక్కడ వెళ్ళి చేస్తావా?"
 నాకోసం? రండి రండి అన్నాడు
 అతడి మనస్సుతో ఆ క్షణంలో నాగరాజు
 నిజమే నాకే కలిగింది "వేరే! అసలు
 పులికిందే ఉండే నాగరాజు ఇక్కడ వచ్చి పిల్ల
 లాగా కావటం నాగరి అంటుంది కేవలం ఎంత
 లాగా అంటున్నాడు పాపం. అనుకున్నాడు
 మనస్సుతో.
 "సాయంత్రం ఒకసారి... మీరే...
 నరే పులికిందే వెళ్ళి పదివయస్సు
 అప్పటికి రాత్రు మంత్రిగారి బంగారం
 వాళ్ళతో... అయితే క్షణిక కేంద్ర
 రేడియో తెలిసింది నరే అని వెంటనే
 కూర్చున్నాడు నేను రేడియో వేసి విజయవాడ
 చేరాలి ఓ ఓ వయస్సు అందుకు వెళ్ళి
 ముందు మీరే కనబడకుండా పోవాలి
 మనస్సుతో... అన్నాడు నాగరాజు గదిలో
 "అరే అయ్యో వేరే పాక నర్. ఏదో
 పది వయస్సు పిల్ల తిరిగి రావటం అన్యాయం
 కనా? అయ్యో" అంటూ సుందర్ రావు నాగ
 రాజు నానవలతో బాటు దానికీ తినుకు వెళ్ళాడు
 సుందర్ రావు అక్కడకు వెళ్ళి అ
 మేడలో రెండో అంతస్తులో వుండే మేడలో
 ఎవరి వాళ్ళూ వెళ్ళిపోయిందని డిప్యూటీ
 చేయి వచ్చేటప్పుడు. రెండో అంతస్తు, నూడో
 అంతస్తు చూస్తూ చిన్న పాక లాంటి
 వుంది. పాక లాంటి వాళ్ళు ముం
 ద్వారా.
 సుందర్ రావు తన వాళ్ళ తలుపు తెరిచి
 లైట్లు వేశాడు. గదిలో వాళ్ళు సాఫలు,
 రెండు కేక్ కుర్చీలు, పెద్ద టేబులు, టేబులు
 మీద అందంగా ఉన్న రేడియో ఉన్నాయి
 గోడలకు నాలుగంటా వల్లర్ వాళ్ళు,
 వాళ్ళో రకరకం పూలున్నాయి రేడియో
 పై నగ్గడు జగ్గన్నగారి ప్రమాణికారం
 పోట్ పెద్దదైంది.
 ఈ పదివయస్సు జిల్లా నుంచి జగ్గన్న
 గారిని చూడడానికి వచ్చిన అసెంబ్లీ డి
 క్షరూ కని పెట్టింది.
 "రండి, నాగరాజుగారు, కూర్చోండి"
 నాగరాజు కూర్చున్నాడు, సుందర్ తన
 ఒక సాఫ్ట్ కూర్చున్నాడు.
 "దాక్టరుగారు వెళ్ళిపోయారా? రేపు
 మంత్రిగారిని చూడడానికి వచ్చినారా?"
 అన్నాడు సుందర్ రావు.
 "సామాన్యంగా రేపా అనిచాలా...
 ఉన్నారండి. సాయంత్రం ఏదంటే
 నాతో బాటు ఇక్కడికి వచ్చారు గాడ...
 రేపు మంత్రిగారిని కలుసుకుని ప్రాంతం
 చేసుకోకుండా, నిరావేశంగా...
 రెండు, మూడు నిమిషాలు ఎవరూ
 మాట్లాడలేదు. ఇద్దరూ మౌనంగా కూర్చు
 న్నారు. సుందర్ రావు లేచి వెళ్ళి రేడియో
 ఆన్ చేసి ఏదో పాక స్టేషన్ పెట్టాడు
 ఇంగ్లీషు సంగీతం వచ్చింది నన్ను.
 ఉన్నట్లుండి నాగరాజు "సుందర్ గారూ
 నా ప్రమాణికా పై మంత్రిగారు చూడనే
 లేదా?" అని అడిగాడు.
 "అందుకే వచ్చింది?" అని అ
 న్నాడు సుందర్ రావు మనస్సుతో "ఇంకా
 లేదా?" మంత్రిగారు మొదట్లో కాలో
 ఈ ప్రమాణికా పై చూసి, ఇప్పుడు
 ప్రమాణికా పై తొందర? పది సాఫ్ట్
 దిగా?" అన్నాడు. అంటే ఆ తరువాత ఇంత
 వరకు మళ్ళీ వెళ్ళి ప్రమాణికా పై
 ఆయన ముందు వెళ్ళి లేడు. అన్నాడు.
 సుందర్ రావు.
 నాగరాజు ప్యాంట్ జేబులోంచి పెద్ద
 ప్యాకెట్ బయటకు తీశాడు. "సుందర్ రావు
 గారూ... ఏదో నా నోట్ పుక్ ఓర్వో

ఆంధ్రుల చరిత్ర

గోల్కండ రాజ్యమునకు
మొగలాయిల అతి
నిధి నిజమతముల్
అపభా 1724 లో
స్వతంత్రుడయ్యెను
ఆంధ్రదేశమున

ఒకవైపున ఆంగ్లేయులు
వీరకో ప్రాంత ప్రాంతవారు
మాయావాయములతో

ఆంధ్రదేశమును వశపరచుకొనుటకు తీవ్రప్రయత్నములు చేసి
 ప్రాంతవారు సలాబత్ జంగ్ ను హైదరాబాద్ రాజుగా జేసిరి బుస్సీ
 అను ప్రాంత సేనాని సంగరంబల్లలో పన్నుపసూయ చేయుటకు
 అధికారము సంపాదించెను ఇట్లు ప్రాంత ప్రభువుల కొన్ని ప్రాంతవారికి
 మరి కొన్ని ప్రాంత వారికి దాసులైరి

పండాలు మొదలగు
బందిపోటు దొంగలు
ఆంధ్రదేశమున కూడ
ప్రవేశించిరి కరువులు
వచ్చెను ప్రజలు అగచాట్లు
పడిరి

నానూ. కాదనకండి. స్టేట్ మీరన్నట్లు గారు. మంత్రిగారి నా శక్తి కొద్ది చెప్పి
 ఎట్టి ఎలాగైనా నా ప్రమాణికా వచ్చేట్లుగా
 మాడండి.
 "మంత్రిగారికి మీ మాటలు అంటే గురించి
 అంతా అనుకుంటున్నారు. నాకు ఈ
 సాయం చేసి పెట్టింది ప్రాంత ప్రభుత్వం నాను
 ప్రమాణికా పిల్ల నేను డిప్యూటీ రెజిస్ట్రార్
 రాష్ట్ర తీసుకున్నట్లునుంచి నెలనెలాంటిగా
 మాకు వెళ్ళుతున్నారని పంపిస్తాను. ఇది
 ప్రాంత స్టేట్ ఈ సాయం చేసి పెట్టింది"
 అన్నాడు.
 సుందర్ రావు మనస్సుతో అంతలా చక్క
 కుంటున్నాను! ఇప్పుడలా వెళ్ళి, రెండు
 వేల అంటే అతడి మనస్సు అక్కడ వేరే.
 తెల్లపోవటం మానేసింది. రెక్కలవేయటం
 నేర్చుకుంటుంది. వెళ్ళి వెళ్ళి. అంటే పంప
 తురానికి వచ్చేందుకు రేపా. తనూ ఈ పదివయ
 ఉండే వాళ్ళు వచ్చేటప్పుడు ముం ద్వారా యాదే వేల
 "సుందర్ రావుగారు... స్టేట్. ఈ చిన్న
 సాయం చేసి పెట్టింది. ఇదివరకు జరిగినదాన్ని
 మనస్సుతో పెట్టుకుని నా మీద కక్క కట్ట
 కండి. ఈ ప్రమాణికా కోసం ఎంత కాలం
 నుంచో అకల పెట్టుకుని వున్నాను." నాగ
 రాజు కంఠస్వరంతో రేపుళ్ళు కొట్టాడు
 నల్లు వినిపించింది సుందర్ రావుకు.
 "దా అదే లేదండి. ఓ. కే నాగరాజు

వింపియినార్
 అనంత పద్మ సుందర్ కృష్ణన్

దేశం కౌశింయుద్ధం!
 పట్టుకుంటూ దేశం కౌశిం
 యుద్ధాలు జరుపుతాయి!
 ఆడ పట్టుకుంటూ పట్టుకుంటూ
 రొట్టెలు ఒకపట్టి గడ్డలు
 ఒక కౌశిం సత్తం
 చేసుకోవచ్చు...

అయితే వేలకొద్దీ
 యుద్ధం చేసి
 హావబం ముసుద్దు
 లతోనే కలిపిస్తుంది!

...సాగి జాతి చీమలు
 బియ్యం తోసం దండులాగా
 బయలుదేరుతాయి!...
 దారిలో వెదికి అడ్డు
 వచ్చినా విడిచివేయి!

గుండె కలగూల పాలెం హంపన్న

అది 1893 సంవత్సరం ఆక్టోబరునెం
 4 వ తేది బళ్ళారి నుండి సికిందరాబాదు
 వెళ్ళుతుండే యూరోపియన్ సిపాయిం
 దర్యోకటి గుంతల్ల నుండి రైల్వే స్టేషన్ కు
 వెళ్ళి దారిలో ఏదీదీ వేసినది
 సాయంత్రం వాళ్ళు వెళ్ళిన ఆ రండు
 లోని దుండగులెరువులు అచ్చటి జాన్ వేరే
 పరి చేసుకున్నాడు ఇరువురూ స్త్రీలను చూచి
 వారి వెంటపడారు. ఆ చుట్టు ప్రక్కల
 మనస్సు సంచారం లేని ఆ సమయంలో అవ
 లకి కొద్ది దూరంలో రైల్వే స్టేషన్ కు
 ఉన్న గూలకాంబే పాపన్న ముందు వరుగెత్తు
 మన్న స్త్రీలను, వారిని తరచుచున్న
 సిపాయింలు చూచి పరిస్థితి గ్రహించాడు.
 వెంటనే ఆ స్త్రీల యొద్దకు వరుగెత్తు, వారిని
 అవలకి దగ్గరనే ఉన్న తన గదిలోకి వెళ్ళాడు
 చెప్పి, తన సిపాయింలకు అడ్డం నిలిచాడు
 స్త్రీల దగ్గరనే యున్న పాపన్న గదికి వెళ్ళి
 తలుపులు మూసుకుని తన గదికి వెళ్ళాడు.
 కానూరులోని ఆ సిపాయింలు పాపన్నను
 ప్రక్కకు తోసి గది వెళ్ళవద్దనిచారు. పాపన్న
 వారిని వెంటదీచి గది వాకిల అడ్డం నిలుచు
 న్నాడు
 వారు యూరోపియన్లు, వారి భాష
 పాపన్నకు తెలియదు "నేను వచ్చినను
 నరే! విజయవాడ వరకు! నా ప్రాంతములు

పొయినను నా స్త్రీల గౌరవము దక్కినవాణ్ను"
 అంటూ వాకిలమండి తొలి సాకుండా నిలు
 చున్నాడు. సిపాయింలతో ఒకడు తుపాకి
 ప్రేల్చాడు. గుండెల్ని తిని పాపన్న
 వున్నా తప్పి పడిపోయాడు.
 తుపాకి ప్రేతన శబ్దము, గదిలోని స్త్రీల
 కేకలు విని వచ్చిన రైల్వే రక్షకబలమును
 చూచి సిపాయింలు వెళ్ళిపోయారు
 కొనప్రాంతముల్ నున్న పాపన్నను విడిచి
 నిమిత్తం గుత్తికి తీసుకొనిరాగా అవలకి

(మిగతా 2 పేజీలో)